

2017. a kokkuvõte

Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele (ASTRA)

Toetuse andmise eesmärk on teadus- ja arendusasutuste ning kõrgkoolide konkurentsivõime ja ühiskonna teenimise võimekuse kasv asutuste vastutusvaldkondades ja nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades ning teadus- ja arendus- ja kõrgharidussüsteemi efektiivsuse suurendamine, sealhulgas asutuste struktuursete ümberkorralduste teel.

Tegevuste alluviimine

ASTRAst toetatakse 27 projekt elluviimist sh 20 arendustegevuste (sisutegevused) projekti ja 7 investeringuprojekti (Tabel 1).

Tabel 1. ASTRA tegevusest toetuse saajad ja võetud kohustused (abikõlblikud kulud)

Taotleja nimi	Projektide arv	Võetud kohustused
Eesti Keele Instituut	1	486 157,91
Eesti Kirjandusmuuseum	1	613 382,00
Eesti Kunstiakadeemia	2	17 616 167,06
Eesti Lennuakadeemia	1	470 947,35
Eesti Maaülikool	1	5 872 855,28
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	2	5 693 131,44
Eesti Rahva Muuseum	1	66 074,00
Eesti Taimikasvatuse Instituut	1	318 890,90
Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	1	121 059,00
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	2	3 644 754,40
Sisekaitseakadeemia	2	16 366 483,00
Tallinna Tehnikakõrgkool	1	1 770 117,02
Tallinna Tehnikaülikool	3	21 234 841,44
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	2	1 547 736,84
Tallinna Ülikool	1	6 434 392,50
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	1	629 000,00
Tartu Ülikool	4	47 215 911,68
Grand Total	27	130 101 901,82

Seitsme investeringuprojekti (ASTRA tegevus „Teadus- ja õppehoonete rajamine, sh projekteerimine, ehitamine, rekonstrueerimine ja sisustamine“) abikõlblike kulude maht on 59 miljonit eurot (Tabel 2)

Tabel 2. Toetatud investeringuprojektid ja projektide võetud kohustused (abikõlblikud kulud)

Projekti nimi	Toetuse saaja	Võetud kohustused
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia institutsionaalne arendamine perioodil 2016 – 2022: saalikompleksi väljaarendamine ning õppe- ja teadustöö efektiivsuse ning kvaliteedi tõstmine erinevate sisutegevuste kaudu (EMTASTRA): saalikompleksi väljaarendamine	EMTA	4 210 526
EKA LOOVKÄRG - Eesti visuaal- ja ruumikultuuri õppe- ja teaduskeskus (Investeeringu projekt)	EKA	15 789 474
Haridusinvesteering siseturvalisuse valdkonda (lühend SKAI) - õppehoone	SKA	15 936 746
KBFI hoonekompleksi rekonstrueerimine energiatõhususe suurendamiseks ja töötingimuste parandamiseks	KBFI	2 614 000
Tartu Ülikooli ASTRA projekt PER ASPERA (IT-keskuse investeering)	TÜ	15 789 474
Tehnoloogiainvesteeringu välja töötamine, sh SAHVRI loomine ning Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli õppehoone majatiibade ühendamine (Tervise	Tallinna Tervishoiu	789 474

tehnosahver) - investeringu projekt	Kõrgkool	
TTÜ Arenguprogramm aastateks 2016-2022 - Tegevus 1	TTÜ	3 969 606
Kokku		59 099 300

ASTRA vahenditega toetatakse 13 doktorikooli tegevusi, doktorikoolide koostööd koordineerib Rektorete Nõukogu.

Järgnevalt on toodud doktorikoolide tegevuste elluviimisega seotud parimad praktikad.

- Ürituste/eksperimentide läbiviimine kus osalevad doktorandid, teadlased, juhendajad;
- Valdkondade vaheliste mõttekodade korraldamine;
- Doktorikoolide ühisüritused;
- Suve- ja talvekoolide üritused;
- Üldoskuskoolitused ja infopäevad sh kirjutamisoskuste seminarid ja kirjutamislaagrid;
- Teaduspäevad, kus doktorandid tutvustavad oma uurimistöid ja jagavad parimaid praktikaid;
- Kompetentsi koondamine Eestis ja väliskompetentsi siiatoomine: eri asutuste doktorantide kokkutoomine (kogemuste vahetamine, ühisosa leidmine ja tekkimine), doktorikoolide õppekavade vahelised ja asutustevahelised nõukogud, välisõppejõudude Eestisse toomine;
- individuaalselt ja doktoritöö teemadele vastavalt kujundatud õppe- ja praktikaprogrammid;
- Praktilisi loengud ja töötoad, mille tulemusena tõusis teadlikkus avaandmetest. Loodetavasti hoogustub avatud litsentside, avatud sisu ning avaandmete ulatuslikum ja teadvustatum kasutamine.

Doktorikoolide esitatud andmete alusel osales 2017.a 164 doktoranti välismobiilsuses (Tabel 3). Andmed kajastavad doktoriõppe üliõpilaste õpirännet ASTRA vahenditest. Õpiränne on füüsiline ümberasumine elukohariigist erinevasse riiki selleks, et õppida, osaleda koolitusel või mitteformaalses või informaaalses õppes.

Tabel 3. DOKTORIKOOLIDE MOBIILSUS: õpiränne 1-30 päeva (doktorantide arv)

Jrk	Doktorikool	TÜ	TLÜ	TTÜ	EMÜ	KBFI	KOKKU	Doktori- kooli liikmeid (planee- ritud)	Osalejate osakaal
		1-30 päeva							
1	Maateaduste ja ökoloogia doktorikool	5	1	4			10	685	1%
2	Funktsionaalsed materjalid ja tehnoloogiad doktorikool	10		10		7	27	491	5%
3	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia doktorikool	16					16	407	4%
4	Biomeditsiini ja biotehnoloogia doktorikool	7		8			15	452	3%
5	Majandusteadus ja innovatsiooni	14		8	14		36	591	6%
6	Kultuuriteaduste ja kunstide doktorikool						0	713	0%
7	Haridus- ja kasvatusteaduste doktorikool	1					1	203	0%
8	Käitumis-, sotsiaal- ja terviseteaduste doktorikool		1				1	320	0%
9	Eesti matemaatika ja statistika doktorikool	14		3			17	74	23%
10	Ehitus- ja keskkonnatehnika			5	12		17	148	11%
11	Energia ja geotehnika			1	4		5	261	2%
12	Keeleteaduse, filosoofia ja semiootika doktorikool						0	252	0%
13	Kliinilise meditsiini doktorikool	16		3			19	339	6%
KOKKU		83	2	42	30	7	164	4936	3%

Projektid on üldiselt käivitunud edukalt, kuigi ettepaneku esitamise ajal planeeritud tegevusplaanist veidi hiljem, samas ei takista see projektide võetud eesmärkide saavutamist ning projekti käivitades on suudetud teha realistlik plaan tegevuste osas.

Toetuse saajad on sõltumata sellest, et vahendeid ei kasutatud planeeritud mahus, andnud hinnangu, et projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamisele on pigem positiivne.

Toodi välja, et projekti mõju asutuse toimimisele tervikuna on märkimisväärne, andes võimaluse uurimisprogrammide üleselt vajalikke muudatusi teha ja neid ellu viia.

Veel märgiti, et taotluses püstitatud eesmärkide saavutamine kulgeb plaanipäraselt ning märkimisväärseid tagasilööke ei ole ilmnenud ja senise põhjal kulgeb töö ja eesmärkide saavutamine ootuspäraselt - nii 2018. aasta lõpuks kavandatud vahetasemete kui ka projekt lõpuks seatud sihttasemete saavutamine ei ole takistatud.

Probleemidena toodi välja, et kavandatust keerulisemaks on osutunud välis- ja külalisõppejõudude leidmine plaanitud ametikohtadele. Samuti on eeldatust enam aega võtnud laborite seadmete hangete ettevalmistamine.

Kokkuvõtteks märgiti, et kavandatust vähesem eelarve täitmine siiski ei sega projekti eesmärkide saavutamist. Nii 2018. aasta lõpuks kavandatud vahetasemete kui ka projekt lõpuks seatud sihttasemete saavutamine ei ole takistatud.

Väljundnäitajate saavutamine

ASTRA meetme väljundnäitaja on „Toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“. Meetmeüleselt on planeeritud sihttasemed järgmiselt: 2018 – 75, 2020 – 80, 2023 – 150.

Projektid ise on planeerinud märgatavalt kõrgemad sihttasemed, kokku on planeeritud, et projekti lõpuks on ettevõtete arv 738 (Tabel 4).

Tänaseks on meetme 2023.aasta sihttase saavutatud, kuid toetuse saajate endi püstitatud eesmärk näitaja osas veel mitte.

Tabel 4. Väljundnäitaja „Toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ saavutamine

Taotleja nimi	Projekt	Sihttase 2023 a	31.12.2107 seis (kumulatiivne)	Täitmise %
Tartu Ülikool	Sisuprojekt (Eesti Biokeskus)	4	7	175%
Eesti Keele Instituut	Sisuprojekt	3	4	133%
Tallinna Ülikool	Sisuprojekt	33	37	112%
Eesti Kirjandusmuuseum	Sisuprojekt	2	2	100%
Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	Sisuprojekt	2	2	100%
Eesti Kunstiakadeemia	Teadus- ja õppehoone ehitus	45	28	62%
Eesti Lennuakadeemia	Sisuprojekt	21	13	62%
Eesti Kunstiakadeemia	Sisuprojekt	58	29	50%
Eesti Taimekasvatuse Instituut	Sisuprojekt	24	11	46%
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika	Sisuprojekt	20	9	45%

Instituut				
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	Sisuprojekt	7	3	43%
Tartu Ülikool	Sisuprojekt	250	106	42%
Tallinna Tehnikakõrgkool	Sisuprojekt	22	9	41%
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	Sisuprojekt	16	5	31%
Eesti Maaülikool	Sisuprojekt	57	14	25%
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	Teadus- ja õppehoone ehitus	17	4	24%
Tallinna Tehnikaülikool	Sisuprojekt (HITSA)	5	1	20%
Tallinna Tehnikaülikool	Sisuprojekt	130	24	18%
Eesti Rahva Muuseum	Sisuprojekt	4	0	0%
Sisekaitseakadeemia	Teadus- ja õppehoone ehitus	15	0	0%
Tartu Ülikool	Sisuprojekt (Tartu Observatoorium)	3	0	0%
KOKKU		738	308	42%

Eelarve kasutamine

2017. aastal esitati 171 maksetaotlust, abikõlblike kulude maht 13,971 miljonit eurot, välja maksti aasta lõpuks 159 maksetaotlust, abikõlblikud kulud 11,037 miljonit eurot.

Perioodil 2016-2017 esitati 181 maksetaotlust, abikõlblike kulude maht 14,45 miljonit eurot, välja maksti aasta lõpuks 170 maksetaotlust, abikõlblikud kulud 11,986 miljonit eurot (Tabel 5).

Toetuse saajad ise planeerisid 2016-2017 maksete mahuks 24 miljonit eurot, kuid abikõlblikke kulusid esitati mahus 14,45 miljonit eurot st 39,8 % esialgu planeeritud kuludest ei esitatud.

Tabel 5. Toetuse saajate võetud kohustused ja väljamaksed 2016-2017 (abikõlblikud kulud)

Taotleja nimi	Projektide arv	Võetud kohustused	Välja makstud 2016-2017	%
Eesti Keele Instituut	1	486 157,91	84 198,12	17%
Eesti Kirjandusmuuseum	1	613 382,00	152 370,81	25%
Eesti Kunstiakadeemia	2	17 616 167,06	3 826 425,10	22%
Eesti Lennuakadeemia	1	470 947,35	7 876,48	2%
Eesti Maaülikool	1	5 872 855,28	497 657,12	8%
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	2	5 693 131,44	203 351,41	4%
Eesti Rahva Muuseum	1	66 074,00	14 401,03	22%
Eesti Taimekasvatuse Instituut	1	318 890,90	93 846,20	29%
Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	1	121 059,00	31 119,28	26%
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	2	3 644 754,40	144 630,22	4%
Sisekaitseakadeemia	2	16 366 483,00	1 568 195,82	10%
Tallinna Tehnikakõrgkool	1	1 770 117,02	136 292,36	8%
Tallinna Tehnikaülikool	3	21 234 841,44	1 181 447,05	6%
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	2	1 547 736,84	78 707,60	5%
Tallinna Ülikool	1	6 434 392,50	890 411,49	14%
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	1	629 000,00	210 351,39	33%
Tartu Ülikool	4	47 215 911,68	2 865 534,40	6%
Grand Total	27	130 101 901,82	11 986 815,88	9%